

I

(Uznesenia, odporúčania, usmernenia a stanoviská)

STANOVISKÁ

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 13. apríla 2007

k návrhu smernice Rady o identifikácii a označení európskej kritickej infraštruktúry a zhodnotení potreby zlepšiť jej ochranu

(CON/2007/11)

(2007/C 116/01)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 23. januára 2007 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu smernice Rady o identifikácii a označení európskej kritickej infraštruktúry a zhodnotení potreby zlepšiť jej ochranu ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhovaná smernica“). Navrhovaná smernica ustanovuje postup pre identifikáciu a označenie európskej kritickej infraštruktúry (ďalej len „ECI“), ktorej narušenie alebo zničenie by významne ovplyvnilo dva alebo viaceré členské štáty alebo jeden členský štát v prípade, ak sa kritická infraštruktúra nachádza v inom členskom štáte. Právomoc ECB zaujať stanovisko je založená na článku 105 ods. 4 prvej zarážke Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky prijala Rada guvernérov toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

- 1.1 ECB plne podporuje cieľ navrhovanej smernice, ktorý spočíva vo zvýšení úrovne koordinácie medzi činnosťami plánovanými v rôznych príslušných sektoroch Európskej únie s cieľom predchádzať hrozbám, najmä teroristickým útokom proti kritickým infraštruktúram a závislostiam medzi sektormi, byť na ne pripravený a reagovať na tieto hrozby ⁽²⁾. ECB považuje za dôležité najmä zabezpečiť, aby sa v rôznych sektoroch prijali konzistentné a koordinované opatrenia s cieľom reagovať zodpovedajúcim spôsobom na tieto hrozby.
- 1.2 Ustanovenia navrhovanej smernice, ktoré ukladajú členským štátom určité povinnosti týkajúce sa označenia ECI, jej oznámenia Komisii, ako aj vypracovania, aktualizácie, revidovania a najmä pravidelnej kontroly bezpečnostných plánov ECI a tiež podávania súhrnných správ o rizikách pre každý sektor Komisii, musia zohľadňovať existujúce právomoci vnútroštátnych orgánov a orgánov EÚ. Uvedené zahŕňa úlohy, ktoré plnia výhradne centrálna banka, pričom sa požaduje, aby boli vykonávané

⁽¹⁾ KOM (2006) 787 v konečnom znení.

⁽²⁾ ECB podporuje tiež názor, že Európsky program na ochranu kritickej infraštruktúry by mal byť založený na prístupe, ktorý by pokrýval nebezpečenstvá každého druhu a ktorý by prednostne čelil hrozbám plynúcim z terorizmu, a tento prístup by v procese ochrany európskej kritickej infraštruktúry mal zohľadňovať človekom spôsobené a technologické hrozby a prírodné katastrofy.

nezávislým spôsobom v súlade so zmluvou ⁽¹⁾, ako aj úlohy, ktoré sú centrálnym bankám uložené podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov. Bude potrebné najmä zabezpečiť, aby vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa implementuje navrhovaná smernica, boli v úplnom súlade s právomocami a povinnosťami centrálnych bánk, pokiaľ ide o dohľad nad infraštruktúrami a systémami platieb, klíringu a zúčtovania cenných papierov, nad klíringovými ústavmi a centrálnymi protistranami ⁽²⁾. V tomto ohľade sa vychádza zo skutočnosti, že rámec, ktorý je ustanovený touto navrhovanou smernicou, sa nebude dotýkať právomocí a nezávislosti centrálnych bánk. Na zohľadnenie týchto úvah by sa malo do navrhovanej smernice vložiť odôvodnenie.

- 1.3 ECB by navyše rada zdôraznila, že Eurosystem a/alebo národné centrálné banky už prijali opatrenia na zabezpečenie obnovy prevádzky platobných systémov v eurozóne a ECB sa nazdáva, že by sa na túto prácu malo prihliadnuť s cieľom vyhnúť sa duplicite a zabezpečiť konzistenciu práce, ktorú vykonávajú viaceré orgány.

2. Konkrétne pripomienky

- 2.1 *Po prvé*, finančný sektor označený v navrhovanej smernici je rozdelený na (1) infraštruktúru a systémy platieb, klíringu a zúčtovania cenných papierov; a (2) regulované trhy. ECB navrhuje širšie znenie s cieľom zahrnúť infraštruktúry a systémy obchodovania, platieb, klíringu a zúčtovania pre finančné nástroje.
- 2.2 *Po druhé*, vymedzenie pojmu „kritická infraštruktúra“ výslovne zohľadňuje závislosti medzi sektormi, keďže účinnosť implementačných opatrení pre každý sektor by mohla byť závažne narušená, pokiaľ by sa náležitým spôsobom neprihliadlo na sektorové závislosti. Je však potrebné poznamenať, že tento pojem neodkazuje výslovne na aktíva, ktoré sa nachádzajú výlučne v rámci EÚ. Preto nie je zrejmé, akým spôsobom by sa podľa navrhovanej smernice zaobchádzalo s aktívami, ktoré sa čiastočne nachádzajú mimo EÚ a ktorých narušenie alebo zničenie by ovplyvnilo európsku kritickú infraštruktúru. ECB by privítala podrobnejšie objasnenie tejto otázky.
- 2.3 *Po tretie*, „test závažnosti“ týkajúci sa označenia európskej kritickej infraštruktúry je značne široký a mal by byť formulovaný presnejšie formou jasnejšieho označenia, aby sa pri označovaní v jednotlivých krajinách a sektoroch zabezpečila konzistencia. Bolo by užitočné podrobnejšie objasniť tento pojem pri vytváraní prierezových a sektorových kritérií prostredníctvom postupu komitológie podľa navrhovanej smernice. Je potrebné uviesť, že navrhovaná smernica bude pravdepodobne znamenať dodatočné administratívne požiadavky, ktoré budú pre infraštruktúry a príslušné orgány pravdepodobne predstavovať súvisiace náklady. V závislosti od stanovenia takýchto kritérií je možné, že dodatočné náklady vzniknú aj infraštruktúram, ktoré v súčasnosti nepodliehajú dohľadu.
- 2.4 *Po štvrté*, možno bude potrebné prijať osobitný akt Spoločenstva s cieľom ustanoviť postupy na identifikáciu a označenie ECI, ktorú vlastní alebo prevádzkujú inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Spoločenstva. Aj keď podľa navrhovanej smernice môže Komisia navrhnúť zoznam kritických infraštruktúr, ktoré majú byť označené ako ECI, tak na základe oznámení členských štátov, ako aj na základe „akýchkoľvek iných informáciách, ktoré má Komisia k dispozícii“, nemuselo by byť pre ECI, ktoré sú prevádzkované orgánmi Spoločenstva a zároveň majú celoeurópsky rozmer, účelné, aby boli súčasťou systému, ktorý by bol spravovaný členskými štátmi.

⁽¹⁾ Zároveň uznanie takejto výlučnej právomoci Eurosystemu v súvislosti s prípravou celkovej stratégie EÚ na ochranu kritických infraštruktúr proti teroristickým útokom nemá za následok jeho úplné oddelenie od Európskeho spoločenstva a vyňatie zo všetkých pravidiel práva Spoločenstva (bod 135 rozsudku vo veci C-11/00 Komisia/Európska centrálna banka, Zb. 2003, s. I-7147).

⁽²⁾ Eurosystem napríklad ustanovil zásady a postupy pre dohľad nad infraštruktúrou a systémami platieb a klíringu, vrátane opatrení na predchádzanie prevádzkovým problémom, ako sú zásady pre dohľad nad obnovou prevádzky pre systémovo dôležité platobné systémy z júna 2006.

- 2.5 Po piate, s ohľadom na navrhovanú smernicu sa požaduje prijatie zoznamu kritických infraštruktúr označených ako ECI v súlade s postupom komitológie ustanoveným navrhovanou smernicou ⁽¹⁾. Zoznam celej ECI by mal byť prijatý pred vypracovaním bezpečnostných plánov obsahujúcich príslušné bezpečnostné opatrenia na ochranu ECI uvedenej v zozname a pred ich vykonávaním, keďže prevádzkovatelia majú povinnosť vypracovať bezpečnostný plán do jedného roka od označenia danej infraštruktúry. V tejto súvislosti nie je pre infraštruktúry a systémy platieb, klíringu a zúčtovania cenných papierov publicita žiaduca. Keďže cieľom smernice je aj príprava na hrozby ovplyvňujúce finančné trhy, nebolo by najmä vhodné sprístupniť verejnosti zoznam kritických infraštruktúr, ktoré majú zásadný význam pre plynulé fungovanie finančných trhov. V súčasnosti by žiadna krajina na svete na základe podobných úvah nesprístupnila verejnosti takýto zoznam. ECB preto dôrazne odporúča uchovávať zoznam ECI ako dokument dôvernej povahy.
- 2.6 Nakoniec, ECB dôrazne odporúča venovať náležitú pozornosť existujúcim opatreniam pri tvorbe implementačných opatrení a zamerať sa na tie oblasti, v ktorých doteraz ešte neboli identifikované žiadne špecifické opatrenia. V tejto súvislosti sa preto javí žiaduce, aby sa práce na tvorbe a implementácii opatrení nezačínali v oblastiach platieb a klíringu, ale aby sa skôr potvrdila práca, ktorú už vykonali príslušné orgány. Na jednej strane bude potrebné odôvodniť dodatočnú právnu úpravu a súvisiacu záťaž v podobe zodpovedajúcej analýzy vplyvov. Na druhej strane je dôležité ponechať normy a právne predpisy v tejto oblasti dostatočne flexibilné, aby ich bolo možné jednoducho a priebežne prispôbovať meniacemu sa prostrediu. ECB by uprednostnila, keby nebolo prijaté žiadne špecifické právne záväzné opatrenie. Ak sa Komisia rozhodne prijať implementačné opatrenia, bude potrebné uskutočniť s ECB formálne konzultácie podľa zmluvy o takýchto opatreniach, ktoré sa týkajú infraštruktúr a systémov platieb, klíringu a zúčtovania cenných papierov, ako aj o všetkých záležitostiach, ktoré patria do oblastí jej pôsobnosti ⁽²⁾.

3. Navrhované znenie

Pokiaľ by vyššie uvedené stanovisko viedlo k zmenám navrhovanej smernice, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené v prílohe.

Vo Frankfurt nad Mohanom 13. apríla 2007

viceprezident ECB
Lucas D. PAPADEMOS

⁽¹⁾ Článok 4 ods. 2 a článok 11 navrhovanej smernice.

⁽²⁾ Článok 105 ods. 4 prvá zarážka zmluvy.

PRÍLOHA

Navrhované znenie

Znenie, ktoré navrhla Komisia

Zmeny a doplnenia, ktoré navrhuje ECB ⁽¹⁾

Zmena a doplnenie 1

Nové odôvodnenie 17a

Na účely finančného sektora by táto smernica mala byť v súlade s úlohami a povinnosťami, ktoré sú Európskemu systému centrálnych bánk (ESCB) zverené zmluvou a Štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky. V tomto ohľade by sa mala venovať osobitná pozornosť fungovaniu infraštruktúr a systémov platieb, klíringu a zúčtovania cenných papierov a dohľadu nad nimi zo strany centrálnych bánk ESCB a prínosu centrálnych bánk k stabilite finančného systému. S cieľom vyhnúť sa zbytočnej duplicite práce by sa členské štáty mali spoľahnúť na prácu a pravidelné hodnotenie, ktoré vykonávajú centrálné banky v oblastiach ich právomoci.

Odôvodnenie – pozri odsek 1.2 stanoviska

Príloha 1 Zoznam sektorov kritickej infraštruktúry

VII Finančný sektor

VII Finančný sektor

Infraštruktúry a systémy platieb a zúčtovania a vyrovnanie cenných papierov

Infraštruktúry a systémy **obchodovania**, platieb, klíringu a zúčtovania **cenných papierov pre finančné nástroje**.

Regulované trhy

~~Regulované trhy~~

Odôvodnenie – pozri odsek 2.1 stanoviska

(¹) Tučným písmom sa označuje nový text, ktorý ECB navrhuje vložiť. Prečiarknutým písmom sa označuje text, ktorý ECB navrhuje vypustiť.